

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНИЯ НАДЗОР ВЪРХУ ФИНАНСОВИТЕ КОНГЛОМЕРАТИ

(Обн., ДВ, бр. 59 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 52 от 2007 г. и
бр. 77 и 105 от 2011 г.)

§ 1. В чл. 3 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 5:

„(5) Управляващите дружества, съответно лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, се включват в сектора, към който принадлежат в рамките на групата. Ако не принадлежат изключително към един сектор в рамките на групата, те се прибавят към най-малкия финансов сектор.”

2. Досегашната ал. 5 става ал. 6 и в нея се правят следните изменения:

а) в основния текст изречение второ се заличава;

б) точки 1 и 2 се отменят.

3. Създава се нова ал. 7:

„(7) Ако групата по ал. 2 достига прага по ал. 1, но най-малкият сектор в групата не превишава левовата равностойност на 6 млрд. евро, БНБ и КФН могат по общо съгласие с другите съответни компетентни органи да решат да не разглеждат групата като финансов конгломерат или да не прилагат разпоредбите на чл. 10, 11 или 13, ако смятат, че разглеждането на групата като финансов конгломерат или прилагането на тези разпоредби не е необходимо или ще е неподходящо или подвеждащо по отношение на целите на допълнителния надзор.”

4. Досегашната ал. 6 става ал. 8 и в нея предлогът „за” се заменя с думите „и публично оповестяват”, а думите „ал. 5” се заменят с „ал. 6 и 7”.

5. Досегашната ал. 7 става ал. 9 и в нея се правят следните изменения и допълнения:

а) в основния текст думите „ал. 1 - 5” се заменят с „ал. 1 – 4, 6 и 7”;

б) в т. 1 накрая се поставя запетая и се добавя „освен ако лицето премести седалището си от държава членка в трета държава и са налице доказателства, че промяната е извършена с цел избягване прилагането на определен правен режим”;

в) създава се т. 4:

„4. изключат едно или повече участия в най-малкия финансов сектор, ако тези участия биха били решаващи за идентифицирането на даден финансов конгломерат, но взети заедно представляват незначителен интерес от гледна точка на целите на допълнителния надзор.”

6. Досегашната ал. 8 става ал. 10 и в нея думите „ал. 7” се заменят с „ал. 9”.

7. Досегашната ал. 9 става ал. 11 и в нея след думата „доходите” се поставя запетая, думите „и/или” се заличават, а след думата „дейности” се добавя „и/или общ размер на управляваните активи”.

8. Досегашната ал. 10 става ал. 12.

9. Досегашната ал. 11 става ал. 13 и в нея думите „ал. 10” се заменят с „ал. 12”.

10. Досегашната ал. 12 става ал. 14 и в нея думите „ал. 1–5, 7 и 9” се заменят с „ал. 1 - 6, 9 и 11”.

11. Създава се ал. 15:

„(15) Българската народна банка и КФН извършват веднъж годишно преглед на изключенията при упражняване на допълнителен надзор и преразглеждат количествените показатели, посочени в този член, и преценките, основани на анализ на риска, които се прилагат по отношение на финансовите групи.”

§ 2. В чл. 4 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 накрая се добавя „и Съвместния комитет на европейските надзорни органи (СКЕНО)”.

2. В ал. 3 думите „Съвместния комитет на европейските надзорни органи (СКЕНО)” се заменят със „СКЕНО”.

§ 3. В чл. 5 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 4:

„(4) В обхвата на допълнителния надзор съгласно този закон се включват управляващите дружества и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, по начина и в степента, в която са включени финансовите институции. За тази цел се прилага редът, определен в чл. 3, ал. 1 - 4.”

2. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

§ 4. В чл. 6 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 6 след думата „сектор” се добавя „и финансовите холдинги със смесена дейност”.

2. В ал. 8 изречение първо се изменя така:

„Когато се прилага методът на приспадане и агрегиране - метод № 2, посочен в приложението, изчислението се извършва съобразно пропорционалния дял от записания капитал, притежаван пряко или непряко от предприятието майка или от дружеството, което има участие в друго лице от групата.”

§ 5. В чл. 13 се създават ал. 6, 7 и 8:

„(6) Поднадзорните лица на ниво финансов конгломерат предоставят поне веднъж годишно на БНБ, съответно на КФН, подробна информация относно правната, управленската и организационната структура на финансовия конгломерат, включително относно поднадзорните лица, нерегулираните дъщерни дружества и значимите клонове.

(7) Поднадзорните лица на ниво финансов конгломерат оповестяват публично веднъж годишно чрез пълно описание правната, управленската и организационната структура на финансовия конгломерат или чрез позоваване на вече оповестена еквивалентна информация.

(8) При упражняване на допълнителен надзор на механизмите за вътрешен контрол и процесите за управление на риска БНБ и КФН вземат предвид изискванията на чл. 79, ал. 2 от Закона за кредитните институции и глава двадесет и седма от Кодекса за застраховането.”

§ 6. В чл. 15 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) създава се нова т. 6:

„6. извършва периодично подходящи стрес-тестове на ниво финансов конгломерат;”

б) досегашната т. 6 става т. 7.

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) Споразуменията по ал. 2 се обособяват самостоятелно в писмените споразумения за координация и сътрудничество по чл. 94, ал. 1 от Закона за кредитните институции, съответно по единадесетия абзац на т. 2.2 от Протокола за сътрудничество между надзорните органи на държавите - членки на Европейския съюз, по отношение прилагането на Директива 98/78/ЕО относно допълнителния надзор на застрахователните предприятия в застрахователна група от 11 май 2000 г. във връзка с чл. 9б, ал. 3 от Кодекса за застраховането (Протокола от Хелзинки).”

3. Създава се ал. 4:

„(4) Координаторът, който ръководи надзорна колегия, създадена съгласно чл. 92д от Закона за кредитните институции, съответно комитета за координация по смисъла на третия абзац от т. 2.2 на Протокола от Хелзинки, определя другите компетентни органи, които ще участват в заседание или дейност на тази колегия.”

4. Досегашната ал. 3 става ал. 5.

§ 7. В чл. 16 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3 т. 1 се изменя така:

„1. правната, управленската и организационната структура на групата, включително за всички поднадзорни лица, нерегулирани дъщерни дружества и значими клонове, които са част от финансовия конгломерат, както и за лицата с квалифицирано дялово участие до ниво краен собственик;”.

2. Създават се нови ал. 9 и 10:

„(9) Когато координатор от държава членка извършва стрес-тестове на ниво финансов конгломерат, БНБ и/или КФН, когато са съответни компетентни органи, сътрудничат на координатора.

(10) Когато БНБ или КФН е координатор, предоставя на СКЕНО информацията, получена по чл. 13, ал. 4, 6 и 7 и по чл. 16, ал. 3, т. 1 и 2.”

3. Досегашните ал. 9, 10 и 11 стават съответно ал. 11, 12 и 13.

4. Създава се ал. 14:

„(14) Сътрудничеството и обменът на информация по глава трета и упражняването на функциите по чл. 15 и при спазване изискванията за поверителност - с надзорните органи от трети държави, се извършват посредством надзорните колегии, посочени в чл. 92д и 92е от Закона за кредитните институции, съответно посредством комитетите за координация по смисъла на третия абзац от т. 2.2 от Протокола от Хелзинки.”

§ 8. В Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В § 1:

а) точка 5 се изменя така:

„5. „Поднадзорно лице” е кредитна институция, застраховател, презастраховател, инвестиционен посредник, управляващо дружество или лице, управляващо алтернативен инвестиционен фонд.”;

б) създават се т. 5а и 5б:

„5а. Лице, управляващо алтернативен инвестиционен фонд, е лице по смисъла на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране.

5б. „Презастраховател” е лице по чл. 8, ал. 2 от Кодекса за застраховането, лице, получило лиценз да извършва презастрахователна дейност от съответния компетентен орган на държава членка или на трета държава, или схема със специална цел за алтернативно прехвърляне на застрахователен риск по § 1, т. 44 от Допълнителните разпоредби на Кодекса за застраховането.”;

в) в т. 6:

аа) буква „б” се изменя така:

„б) застраховател, каптивно застрахователно акционерно дружество, презастраховател или каптивен презастраховател, или застрахователен холдинг по чл. 27, ал. 1 от Кодекса за застраховането (застрахователен сектор);”

бб) в буква „в” думите „или управляващо дружество” се заличават;

вв) буква „г” се отменя;

г) в т. 13 се създава изречение второ:

„Групата включва и подгрупите в нея.”;

д) в т. 15 след думата „застраховател” се добавя „и/или презастраховател” и се поставя запетая, а след думата „дружества” се добавя „и/или лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове” и се поставя запетая;

е) в т. 16, буква „а” накрая се поставя запетая и се добавя „включително върху крайното предприятие майка в сектора”;

ж) в т. 18 изречение първо се изменя така:

„Концентрация на риск” са рисковите експозиции с евентуална загуба, която е достатъчно голяма, за да застраши платежоспособността или финансовото състояние на поднадзорните лица във финансовия конгломерат.”

2. Създава се параграф 1а:

„§ 1а. Когато управляващо дружество или лице, управляващо алтернативен инвестиционен фонд, е част от финансов конгломерат, понятията „поднадзорно лице”, „компетентен орган” и „съответен компетентен орган” включват съответно управляващо дружество или лице, управляващо алтернативен инвестиционен фонд, съответно компетентните органи, които упражняват надзор върху тях.”

3. В § 3 след думите „2000/12/ЕС на Европейския парламент и Съвета” съюзът „и” се заменя със запетая, а накрая се добавя „и на Директива 2011/89/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. за изменение на директиви 98/78/ЕО, 2002/87/ЕО, 2006/48/ЕО и 2009/138/ЕО по отношение на допълнителния надзор върху финансовите предприятия във финансов конгломерат (ОВ, L 326/113 от 8 декември 2011 г.)”.

§ 9. В приложението към чл. 6 и 7 Метод 3 се отменя.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 10. В срок до две години след приемане на техническия стандарт за изпълнение по чл. 21а, параграф 2, буква „а” от Директива 2002/87/ЕО БНБ и КФН прилагат единни отчетни форми и определят честотата и сроковете на докладване относно изчисленията по този стандарт.

§ 11. В Закона за кредитните институции (обн., ДВ, бр. 59 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2006 г., бр. 52, 59 и 109 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 23, 24, 44, 93 и 95 от 2009 г., бр. 94 и 101 от 2010 г., бр. 77 и 105 от 2011 г. и бр. 38, 44 и 52 от 2012 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 14, ал. 3, т. 8 след думите „финансов холдинг” се поставя запетая и се добавя „финансов холдинг със смесена дейност”.

2. В чл. 75, ал. 3 след думите „финансов холдинг” се поставя запетая и се добавя „финансов холдинг със смесена дейност”.

3. В чл. 79, ал. 6 след думите „финансов холдинг” се поставя запетая и се добавя „финансов холдинг със смесена дейност”.

4. В чл. 89:

а) в ал. 1 след думата „холдинги” се поставя запетая и се добавя „финансовите холдинги със смесена дейност”;

б) в ал. 2 след думата „включват” се добавя „лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове” и се поставя запетая.

5. Създава се чл. 89а:

„Чл. 89а. Българската народна банка, когато е консолидиращ надзорен орган, предоставя на ЕБО информация за банковата група, получена във връзка с изпълнение на условията на чл. 14, ал. 3, т. 10-11, чл. 15, ал. 1, т. 4 и 6 и на задължението по чл. 74, ал. 3, в това число относно правната, управленската и организационната структура на групата.”

6. В чл. 90:

а) алинеи 2 и 3 се изменят така:

„(2) Когато предприятието майка на банка, лицензирана в Република България, е финансов холдинг майка от държава членка, финансов холдинг майка със смесена дейност от държава членка, финансов холдинг от Европейския съюз или финансов холдинг майка със смесена дейност от

Европейския съюз, учреден в държава членка, надзорът на консолидирана основа се упражнява от БНБ.

(3) Когато предприятието майка на кредитни институции, лицензирани в две или повече държави членки, е един и същ финансов холдинг майка в Република България, финансов холдинг майка със смесена дейност в Република България, финансов холдинг майка от Европейския съюз, учреден в Република България, или финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз, учреден в Република България, надзорът на консолидирана основа се упражнява от БНБ, ако една от кредитните институции – дъщерни дружества е лицензирана в Република България.”;

б) в ал. 4 след думите „финансови холдинги” се добавя „или финансови холдинги със смесена дейност”;

в) алинея 5 се изменя така:

„(5) Когато кредитни институции, лицензирани в различни държави членки, имат за предприятие майка един и същ финансов холдинг или финансов холдинг със смесена дейност и никоя от тези кредитни институции не е лицензирана в държавата членка, в която е регистриран финансовият холдинг или финансовият холдинг със смесена дейност, надзорът на консолидирана основа се осъществява от БНБ, ако кредитната институция с най-голямото балансово число е лицензирана от нея.”;

г) в ал. 6, изречение трето след думите „кредитната институция майка от Европейския съюз” съюзът „или” се заменя със запетая, а след думите „на финансовия холдинг майка от Европейския съюз” се добавя „или на финансовия холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз”.

7. В чл. 91 ал. 2 се изменя така:

“(2) Когато БНБ е изключила от надзора на консолидирана основа дъщерните дружества на кредитни институции, на финансови холдинги или на финансови холдинги със смесена дейност, тя може да поиска от съответните дъщерни дружества информация за целите на надзора.”

8. В чл. 92, ал. 1, в основния текст след думите „финансови холдинги майки от Европейския съюз” се добавя „или от финансови холдинги майки със смесена дейност от Европейския съюз”.

9. В чл. 92а, ал. 1 след думите „дъщерни дружества” съюзът „или” се заменя със запетая, а след думите „финансов холдинг майка от Европейския съюз” се добавя „или на финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз”.

10. В чл. 92б, ал. 1 след думите „финансов холдинг майка от Европейския съюз” се добавя „или на финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз”.

11. В чл. 92в ал. 1 се изменя така:

„(1) Когато е консолидиращ надзорен орган, при прилагането на чл. 73а, чл. 79, ал. 2 и 3 и при прилагането на мярка във връзка с нарушение по чл. 103, ал. 1, т. 11 БНБ съвместно с другите компетентни органи, отговарящи за надзора над дъщерните дружества на кредитна институция майка от Европейския съюз, на финансов холдинг майка от Европейския съюз или на финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз, вземат съвместно решение за определяне адекватността на консолидирания собствен капитал на предприятието майка по отношение на финансовото му състояние и рисков профил и за определяне на допълнително капиталово изискване съгласно чл. 103, ал. 2, т. 5 както за всяко дружество в рамките на банковата група, финансовия холдинг или финансовия холдинг със смесена дейност, така и на консолидирана основа.”

12. В чл. 92г ал. 1 се изменя така:

„(1) Когато банка, лицензирана в Република България, е дъщерно дружество на кредитна институция майка от Европейския съюз, на финансов холдинг майка от Европейския съюз или на финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз, БНБ участва при вземането на съвместно решение за определяне адекватността на консолидирания собствен капитал на предприятието майка по отношение на финансовото му състояние и рисков профил и за определяне на допълнително капиталово изискване както за всяко дружество в рамките на банковата група, финансовия холдинг или финансовия холдинг със смесена дейност, така и на консолидирана основа.”

13. В чл. 92д, ал. 5 след думите „кредитна институция майка от Европейския съюз” съюзът „или” се заменя със запетая, а след думите „финансов холдинг майка от Европейския съюз” се добавя „или на финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз”.

14. В чл. 92е след думите „кредитна институция майка от Европейския съюз” съюзът „или” се заменя със запетая, а след думите „финансов холдинг майка от Европейския съюз” се добавя „или на финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз”.

15. В чл. 95:

а) в ал. 3 т. 1 се изменя така:

„1. описание на правната, управленската и организационната структура на групата, включващо всички поднадзорни лица и нерегулирани дъщерни дружества, значимите клонове и предприятията майки в групата, както и информацията, получена във връзка с изпълнение на условията на чл. 14, ал. 3, т. 10-11, чл. 15, ал. 1, т. 4 и 6 и на задължението по чл. 74, ал. 3, и посочване на компетентните органи, упражняващи надзор върху поднадзорните лица в групата;”

б) в ал. 4 след думите „финансови холдинги майки от Европейския съюз” се добавя „или от финансови холдинги майки със смесена дейност от Европейския съюз”.

16. В чл. 96 след думата „холдинг” се добавя „или финансов холдинг със смесена дейност”.

17. В чл. 98, ал. 3 след думата „холдинг” се добавя „финансов холдинг със смесена дейност” и се поставя запетая.

18. В чл. 99:

а) в ал. 1 след думите „финансови холдинги” се поставя запетая и се добавя „финансови холдинги със смесена дейност”;

б) в ал. 2, изречение първо след думата „холдинги” се добавя „и на финансовите холдинги със смесена дейност”.

19. В чл. 100:

а) алинея 1 се изменя така:

„(1) По искане на компетентен надзорен орган на държава членка БНБ извършва проверка на определена информация за кредитна институция, финансов холдинг, финансов холдинг със смесена дейност, финансова институция, предприятие за спомагателни услуги, холдинг със смесена дейност или техни дъщерни дружества, които извършват дейност на територията на Република България.”;

б) в ал. 3 след думите „финансов холдинг” се добавя „финансов холдинг със смесена дейност” и се поставя запетая.

20. В член 101:

а) в ал. 1 след думата „институция” съюзът „или” се заменя със запетая, а след думата „холдинг” се добавя „или финансов холдинг със смесена дейност”;

б) в ал. 7 след думата „холдинг” се добавя „или на финансов холдинг със смесена дейност”.

21. В чл. 103 ал. 10 се изменя така:

„(10) При нарушение на този закон или на актовете по прилагането му, извършено от финансов холдинг, финансов холдинг със смесена дейност или холдинг със смесена дейност или допуснато от лице, управляващо финансов холдинг, финансов холдинг със смесена дейност или холдинг със смесена дейност, БНБ може да приложи мерки по ал. 2 спрямо финансовия холдинг, финансовия холдинг със смесена дейност или холдинга със смесена дейност, както и спрямо неговите администратори.”

22. В Допълнителните разпоредби:

а) в § 1, ал. 1:

аа) създава се т. 12а:

„12а. „Финансов холдинг със смесена дейност” е финансов холдинг със смесена дейност по смисъла на § 1, т. 14 от Допълнителните разпоредби на Закона за допълнителния надзор върху финансовите конгломерати”;

бб) в т. 26 след думите “същата държава членка” съюзът “или” се заличава, а след думата „холдинг” се добавя „или на финансов холдинг със смесена дейност”;

вв) в т. 27 съюзът “или” се заличава, а след думата „холдинг” се добавя „или на финансов холдинг със смесена дейност”;

гг) в т. 28 съюзът “или” се заличава, а след думите „на финансов холдинг” се добавя „или на финансов холдинг със смесена дейност”;

дд) създава се т. 28а:

„28а. „Финансов холдинг майка със смесена дейност в държава членка” е финансов холдинг със смесена дейност, който не е дъщерно дружество на кредитна институция, лицензирана в същата държава членка, на финансов холдинг или на финансов холдинг със смесена дейност, учреден в същата държава членка.”;

ее) в т. 29 думите „или на друг финансов холдинг” се заменят с „на финансов холдинг или на финансов холдинг със смесена дейност”;

жж) създава се т. 29а:

„29а. „Финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз” е финансов холдинг майка със смесена дейност в държава членка, който не е дъщерно дружество на кредитна институция, лицензирана в държава членка, на финансов холдинг или на финансов холдинг със смесена дейност, учреден в държава членка.”;

зз) в т. 31 накрая се добавя „или от финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз”;

б) в § 4 след думите „(ОВ, L 302/97 от 17 ноември 2009 г.)” съюзът „и” се заменя със запетая, а накрая се добавя „и на Директива 2011/89/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. за изменение на директиви 98/78/ЕО, 2002/87/ЕО, 2006/48/ЕО и 2009/138/ЕО по отношение на допълнителния надзор върху финансовите предприятия във финансов конгломерат (ОВ, L 326/113 от 8 декември 2011 г.)”.

§ 12. В Кодекса за застраховането (обн., ДВ, бр. 103 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2005 г., бр. 30, 33, 34, 54, 59, 80, 82 и 105 от 2006 г., бр. 48, 53, 97, 100 и 109 от 2007 г., бр. 67 и 69 от 2008 г., бр. 24 и 41 от 2009 г., бр. 19, 41, 43, 86 и 100 от 2010 г., бр. 51, 60 и 77 от 2011 г., бр. 21, 60 и 77 от 2012 г. и бр. 20 от 2013 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 10 се създават ал. 5 и 6:

„(5) Каптивно застрахователно акционерно дружество е застрахователно акционерно дружество, контролирано от финансово предприятие, което не е застраховател, презастраховател или застрахователна или презастрахователна група, или от нефинансово предприятие, което има за цел да осигурява застрахователно покритие единствено на рисковете на лицата, които го контролират, или на лицата от групата, в която участва. Обстоятелството, че застрахователно акционерно дружество е каптивно, се вписва в неговия устав.

(6) За каптивното застрахователно акционерно дружество се прилагат разпоредбите за застрахователното акционерно дружество, доколкото не е предвидено друго в този кодекс.”

2. В чл. 85:

а) в наименованието след думата „холдинг” се добавя „финансов холдинг със смесена дейност” и се поставя запетая;

б) в ал. 2 след думата „холдинг” се добавя „финансовия холдинг със смесена дейност” и се поставя запетая.

3. В чл. 299:

а) в ал. 1, т. 2 след думата „холдинг” се добавя „финансов холдинг със смесена дейност” и се поставя запетая;

б) в ал. 6 след думите „презастрахователя от трета държава, застрахователния холдинг” се поставя запетая и се добавя „финансовия холдинг със смесена дейност”;

в) в ал. 7 след думите „презастраховател от трета държава” се добавя „финансов холдинг със смесена дейност” и се поставя запетая;

г) създават се ал. 9 - 11:

„(9) Когато за финансов холдинг със смесена дейност се прилагат разпоредбите на този кодекс и на Закона за допълнителния надзор върху финансовите конгломерати, и по-специално по отношение на надзора, основан на риска, Комисията или заместник-председателят могат след консултация с Българската народна банка или с друг компетентен орган от друга държава членка да приложат само относимите разпоредби на Закона за допълнителния надзор върху финансовите конгломерати.

(10) Когато за финансов холдинг със смесена дейност се прилагат разпоредбите на този кодекс и на Закона за кредитните институции, и по-специално по отношение на надзора, основан на риска, Комисията или заместник-председателят могат след консултация с Българската народна банка или с друг компетентен орган, осъществяващ консолидиран надзор върху банковия или инвестиционен сектор от друга държава членка, да приложат само разпоредбите, отнасящи се до най-значимия сектор по смисъла на чл. 3, ал. 1 и 3 от Закона за допълнителния надзор върху финансовите конгломерати.

(11) Комисията информира за решенията си по ал. 9 и 10 Европейския орган по застраховане и професионално пенсионно осигуряване.”

4. Създава се чл. 299а:

„Чл. 299а. (1) За целите на надзора по чл. 299, ал. 1 в неговия обхват се включват и управляващите дружества, както и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове.

(2) Когато лица по ал. 1 са част от застрахователна група, за тях съответно се прилагат правилата за допълнителния надзор на застрахователите.

(3) Комисията и заместник-председателят разполагат по отношение на лицата по ал. 1 с всички правомощия във връзка с упражняването на допълнителния надзор по чл. 299, ал. 1, които се прилагат съответно.”

§ 13. В Закона за пазарите на финансови инструменти (обн., ДВ, бр. 52 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 109 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 24, 93 и 95 от 2009 г., бр. 43 от 2010 г., бр. 77 от 2011 г. и бр. 21, 38 и 103 от 2012 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 69, ал. 3 след думите „се включват” се добавя „и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове” и се поставя запетая.

2. В § 1 от Допълнителните разпоредби се създава т. 18а:

„18а. Лице, управляващо алтернативен инвестиционен фонд, е лице по смисъла на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране.”

§ 14. В Закона за договорите за финансово обезпечение (обн., ДВ, бр. 68 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 24 от 2009 г., бр. 101 от 2010 г. и бр. 77 от 2011 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 5, ал. 1 думите „или посочване по друг начин, че то е уредено в полза на обезпеченото лице или на лице, което действа за негова сметка” се заменят с „или преминаване по друг начин във владението или под контрола на обезпеченото лице или на лице, действащо от негово име”.

2. В чл. 6, ал. 3 изречение първо се изменя така:

“Съответна сметка е регистърът или сметката, в които се извършват записвания, чрез които финансово обезпечение под формата на безналични ценни книжа се предоставя на обезпеченото лице.”

Законът е приет от 42-ото Народно събрание на 2013 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Михаил Миков)

М О Т И В И

КЪМ ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНИЯ НАДЗОР ВЪРХУ ФИНАНСОВИТЕ КОНГЛОМЕРАТИ

Настоящият проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за допълнителния надзор върху финансовите конгломерати (ЗДНФК) има за цел да въведе в българското законодателство изискванията на Директива 2011/89/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. за изменение на директиви 98/78/ЕО, 2002/87/ЕО, 2006/48/ЕО и 2009/138/ЕО по отношение на допълнителния надзор върху финансовите предприятия във финансов конгломерат (Директива 2011/89/ЕС). Целта на директивата е да се осигури съгласуваност между целите на Директива 2002/87/ЕО, от една страна, и директиви 73/239/ЕИО и 92/49/ЕИО на Съвета и директиви 98/78/ЕО, 2002/83/ЕО, 2004/39/ЕО, 2005/68/ЕО, 2006/48/ЕО, 2006/49/ЕО, 2009/65/ЕО, 2009/138/ЕО и 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, от друга страна, с оглед осигуряването на възможност за упражняването на подходящ допълнителен надзор върху застрахователните и банковите групи, включително когато те са част от финансов холдинг със смесена дейност.

Със законопроекта се предвиждат промени в дефинициите за „поднадзорно лице” и „финансов сектор” и се въвеждат дефиниции за „презастраховател” и „лице, управляващо друго предприятие за колективно инвестиране”.

Регламентира се включването в обхвата на допълнителния надзор съгласно този закон на управляващите дружества и на лицата, управляващи други предприятия за колективно инвестиране (ЛУДПКИ), по начина и в степента, в която са включени финансовите институции. При изчисляването на праговете за идентифициране на финансов конгломерат (ФК) те следва да се включат към сектора, към който принадлежат в рамките на групата, а ако не принадлежат към нито един сектор в рамките на групата, се прибавят към най-малкия финансов сектор.

Към досегашните критерии „структура на доходите” и „задбалансови дейности”, използвани при изчисляването на праговете за идентифициране на ФК, със законопроекта се добавя критерият „обща стойност на управляваните активи”, с който също може да бъде заменен критерият „балансово число”, съответно да бъде прилаган заедно с него, ако по преценка на надзорните органи тези параметри са значими за целите на допълнителния надзор.

С оглед прилагането на изключенията при упражняването на допълнителен надзор въз основа на анализ на риска се въвежда ново

изключение, че когато най-малкият сектор в групата не надвишава левовата равностойност на 6 млрд евро, макар да покрива останалите прагове, за да бъде идентифицирана като ФК, по общо съгласие с другите съответни компетентни органи БНБ и КФН могат да не я разглеждат като ФК или да не прилагат за нея някои изисквания на закона, ако по тяхна преценка разглеждането на групата като ФК или прилагането на тези разпоредби не е необходимо или би било неподходящо или подвеждащо по отношение на целите на допълнителния надзор.

Необходимостта да се наблюдават и контролират потенциалните групови рискове пред ФК, дължащи се на дялови участия в други дружества, налага предвиждането на изключение при упражняването на допълнителния надзор в случаите, когато дялово участие е единственият елемент за определяне на дадена група като ФК. Ето защо в законопроекта се съдържа възможност за БНБ и КФН по общо съгласие със съответните компетентни органи да преценят дали дадена група е изложена на групови рискове и да я изключат от обхвата на допълнителния надзор, ако това е целесъобразно – т.е. да изключат едно или повече участия в най-малкия финансов сектор, които се вземат предвид при идентифицирането на ФК, но взети заедно представляват незначителен интерес от гледна точка на целите на допълнителния надзор.

За да се гарантира упражняването на ефективен допълнителен надзор върху поднадзорните лица, принадлежащи към ФК, законопроектът въвежда изискване към поднадзорните лица на ниво ФК да предоставят поне веднъж годишно на БНБ, съответно на КФН, детайлна информация за правната, управленската и организационната структура на групата, включително относно поднадзорните лица, нерегулираните дъщерни дружества и значимите клонове. Надзорните органи от своя страна следва да предоставят така получената информация на Съвместния комитет на европейските надзорни органи. Наред с това с предлаганите изменения се въвежда задължение за поднадзорните лица на ниво ФК да оповестяват публично веднъж годишно чрез пълно описание правната, управленската и организационната структура на ФК или чрез позоваване на вече оповестена еквивалентна информация.

При изчисляване на допълнителната капиталова адекватност на ниво ФК БНБ и КФН по общо съгласие със съответните компетентни органи могат да изключат дадено лице, освен в случаите, когато лицето премества седалището си от държава членка в трета държава и са налице доказателства, че промяната е извършена с цел избягване на регулации.

Докато за банковата и за застрахователната подгрупа на даден ФК следва редовно да се прилагат стрес тестове, законопроектът предвижда при упражняване на допълнителния надзор координаторът да провежда подходящи стрес тестове на ниво ФК периодично, като преценката относно

целесъобразността, параметрите, отразяващи специфичните групови рискове, и периодичността на провеждане на стрес тестовете за отделния ФК е негова.

Законопроектът регламентира създаването на надзорни колегии за ФК с оглед осигуряването на допълнителен принос към действащите надзорни колегии за банковата група, съответно комитетите за координация за застрахователна група в конгломерата, като същите не следва да дублират или заместват вече съществуващите колегии за банковата и за застрахователната подгрупа на ФК.

При изчисляване на допълнителната капиталова адекватност в обхвата на допълнителния надзор се включват освен всички лица, принадлежащи към финансовия сектор, и финансовите холдинги със смесена дейност, по начина и в степента, определени в самия закон. Съгласно изричното изискване на Директива 2011/89/ЕС Метод 3: „Метод на балансовата стойност/задължително приспадане”, използван при изчисляването на изискванията за допълнителната капиталова адекватност на поднадзорните лица във ФК, отпада.

Доколкото с Директива 2011/89/ЕС се извършват промени освен в Директива 2002/87/ЕО и в няколко секторни директиви, които промени са идентични за банките, инвестиционните посредници и застрахователите, с настоящия законопроект се предлагат следните промени в Закона за кредитните институции, Закона за пазарите за финансови инструменти и в Кодекса за застраховането (КЗ).

1. Промени в Закона за кредитните институции

С оглед осигуряването на съгласуваност между целите на Директива 2002/87/ЕО и Директива 2006/48/ЕО обхватът на Директива 2006/48/ЕО се разширява посредством включването на финансовите холдинги със смесена дейност (ФХСД), които са начело на банкови групи, и се въвежда дефиниция за тях. Това се прави с цел:

- упражняването на надзор на консолидирана основа спрямо ФХСД, така че разпоредбите и правомощията, които са се прилагали спрямо предишния финансов холдинг, да се запазят, когато в резултат на придобиване на дружество в друг сектор видът на холдинга се промени във ФХСД;

- кредитните институции, които се контролират от ФХСД майка, да изпълняват изискванията за собствен капитал и оповестяванията за консолидация на база на финансовото състояние на този ФХСД на консолидирана основа;

- налагането на санкции и мерки спрямо ФХСД.

2. Промени в Кодекса за застраховането и Закона за пазарите на финансови инструменти

Промените в Директива 2009/138/ЕО за започване и извършване на дейността по застраховане и презастраховане (Платежоспособност II), приети с чл. 4 от Директива 2011/89/ЕС, към настоящия момент не подлежат на транспониране, тъй като срокът за нейното транспониране все още не е настъпил. Първоначално беше предвидено, че този срок е краят на октомври 2012 г. С Директива 2012/23/ЕО той беше продължен до 30 юни 2013 г. поради забавянето на преговорите по съгласуването на директива Омнибус II, с която се предвижда въвеждането на съществени изменения в „Платежоспособност II”. Понастоящем забавянето все още не е преодоляно и Директива Омнибус II не е съгласувана и не е публикувана в „Официален вестник” на Европейския съюз. При това положение сега действащите срокове за транспонирането на Директива Платежоспособност II на практика не могат да бъдат спазени и се очаква ново отлагане на срока за нейното транспониране. От тази гледна точка е невъзможно да се транспонират изменения и допълнения във все още неподлежащи на транспониране европейски нормативни актове.

Наред с това промените в Директива 2002/87/ЕО, приети с чл. 2 от Директива 2011/89/ЕО, налагат препратки към Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране (ЗДКИСДПКИ) и промяна на Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ). Към поднадзорните лица следва да се добавят и лицата, управляващи други предприятия за колективно инвестиране (ЛУДПКИ), поради което се предлага това понятие да се дефинира посредством препратка към ЗДКИСДПКИ, където ще бъде уредена дейността на тези лица и където ще се въведе дефиниция за ЛУДПКИ. Промяната в чл. 69, ал. 3 от ЗПФИ се отнася до обхвата на надзора на консолидирана основа, като в него се включват и ЛУДПКИ. Според изискванията на Директива 2006/48/ЕО секторът за инвестиционни услуги обхваща единствено инвестиционния посредник.

Промените в Директива 2002/87/ЕО, приети с чл. 2 от Директива 2011/89/ЕО, налагат препратки и промени в КЗ. В тази връзка се предлага въвеждането на нов чл. 299а в КЗ, който включва управляващите дружества и лицата, управляващи други предприятия за колективно инвестиране, в обхвата на допълнителния надзор на презастрахователните групи, като по такъв начин се транспонират разпоредбите на чл. 30 и чл. 30а от Директива 2002/87/ЕО. Тъй като в новата си редакция Директива 2002/87/ЕО препраща към дефиницията за каптивния застраховател по смисъла на Директива 2009/138/ЕО (Платежоспособност II), налага се въвеждането на дефиниция в този смисъл в чл. 10 от КЗ. Транспонирането на тази разпоредба е възможно, защото препратката се отнася до отделен текст от директивата

Платежоспособност II, който не се очаква да бъде променен с предвижданите изменения и няма връзка с други такива текстове.

Има случаи, когато изменящата Директива 2011/89/ЕО въвежда препратки към разпоредби на Директивата Платежоспособност II, които са тясно обвързани помежду си и са част от новия надзорен механизъм, чието влизане в сила е отложено (например надзорните правомощия на груповия надзорен орган, уредбата на надзорните колегии, правилата относно координационните споразумения, които регламентират дейността на тези колегии, уредени в чл. 248 от Директивата Платежоспособност II). Транспонирането на тези препратки е невъзможно без транспониране на цялостния нов режим на надзора на застрахователните групи, който на свой ред не може да бъде въведен без цялостно въвеждане на разпоредбите във връзка с индивидуалния надзор на застрахователите и презастрахователите.

За да се избегне празнотата в уредбата на финансовите конгломерати, в застрахователния сектор беше възприет подход да бъдат направени препратки към действащи разпоредби, които в най-голяма степен се доближават до съдържанието на разпоредбата от Директивата Платежоспособност II, която все още не подлежи на транспониране. По такъв начин вместо към правомощията на груповия надзорник беше предвидена препратка към общите правомощия на Комисията за финансов надзор и нейния заместник-председател, ръководещ управление „Застрахователен надзор”, в областта на груповия надзор по глава 27 от КЗ, съответно вместо към уредбата на надзорните колегии и на координационните споразумения по смисъла на Директива Платежоспособност II, беше препратено към уредбата на Комитетите за координация и на координационните споразумения по смисъла на „Протокола за сътрудничество между надзорните органи на държавите - членки на Европейския съюз, по отношение прилагането на Директива 98/78/ЕО относно допълнителния надзор на застрахователните предприятия в застрахователна група от 11 май 2000 г.” (Протокола от Хелзинки). Този протокол е действащ и се прилага от Комисията за финансов надзор на основание чл. 9б, ал. 3 от КЗ.

Ето защо така предложеното транспониране ще бъде частично в областта на застрахователния сектор, като в таблицата за транспониране е предвидено, че пълното въвеждане в българското законодателство на Директива 2011/89/ЕС ще се извърши към датата на пълното транспониране на Директива Платежоспособност II.

Предвидените изменения в Закона за договорите за финансово обезпечение целят прецизиране на определени разпоредби с оглед по-точно въвеждане на съответните текстове от Директива 2002/47/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 юни 2002 г. относно финансовите обезпечения, както и улесняване на използването на финансови обезпечения в трансграничен контекст.

В съответствие с изискването на чл. 6 от Директива 2011/89/ЕО държавите членки следва да въведат в сила съответните актове за въвеждане на директивата в националните законодателства в срок до 10 юни 2013 г. В срок до две години след приемане на техническия стандарт за изпълнение по чл. 21а, параграф 2, буква „а“ от Директива 2002/87/ЕО, БНБ и КФН следва да прилагат единни отчетни форми и да определят честотата и сроковете на докладване относно изчисленията по този стандарт.

ЗА МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Зинаида Златанова)